

Dolgozat címe: A kukoricahibridek vizsgálata öntözött és öntözetlen körülmények között

A dolgozatot készítő hallgató neve: Tárnok Sándor

Öntözési szakmérnök szak, levelező tagozat

Környezettudományi Intézet, Öntözésfejlesztési és Meliorációs Tanszék

Belső témavezető: Dr. Futó Zoltán, egyetemi docens, Környezettudományi Intézet, Öntözésfejlesztési és Meliorációs Tanszék

A térségi, hazai klímaviszonyok alakulásának függvényében a kukoricatermesztés indokolja az öntözést, de legalább az öntözés lehetőségének biztosítását. Az öntözés idejének (időpontjának és időtartamának), gyakoriságának és az öntözéssel kijutatott vízmennyiségnek azonban igazodnia kell az adott kukoricánövény genetikai adottságaihoz, az aktuális mikroklíma viszonyokhoz, illetve az agrotechnológiai sajátosságokhoz és nem utolsósorban figyelembe kell venni az agroökonómiai elvárásokat is, mint korlátozó tényezőket.

Ezen perem- és keretfeltételek mellett szakdolgozatom célkitűzéseként a kukorica (*Zea mays* L.) öntözéses termesztési lehetőségeinek, korlátainak és kihívásainak vizsgálatát jelöltem meg különböző kukoricahibridek öntözetlen és öntözött körülmények közötti parcellakísérletes termesztése során gyűjtött adatok elemzésével.

A kísérletek teljes időtartama alatt nyomon kellett követni a különböző fejlődési paramétereket. A célkitűzés megvalósításához folyamatosan mérések történtek a növénymagasságra, a levél relatív klorofill tartalmára (SPAD), a termésátlagra vonatkozóan és folyamatos volt a termésképző paraméterek monitorozása is.

A növénymagasság, a csőhossz, a SPAD érték és a terméshozam voltak a legfontosabb adatok, amelyekből együttes komplex elemzéssel, de mégis terméseredmény szempontú értékelést lehetett végezni, végső soron megfelelően a perem- és keretfeltételeknek.

A P9911, az AZUMAYA, a CORESCO, a BALI, az ES HORNET és a KXB4493 hibridek több szempontból is előnyösen viselkednek öntözés hatására. Termesztésük és fejlesztésük egyaránt ígéretes a vizsgált mikro környezetben, a vizsgált térségben.

A csőhossz és növénymagasság aránya közel állandó mind öntözetlen, mind pedig öntözött körülmények között.

Az öntözés hatására megváltozott a növénymagasságok és terméshozamok viszonya is, az öntözetlen körülményekhez képest minden hibrid esetén több mint 30%-os a növekedés

mértéke, de né-hány esetben meghaladja az 50%-os értéket is (például az AZUMAYA 52,4%; a P9911 53,5%, az ES HORNÉT 59,7%).

Az AZUMAYA a SPAD érték (23,9%) vonatkozásában a legelőnyösebb, de ígéretes a P9911 (20,6%), a BERLICZ (21,8%) és a GK LEHEL (21,9%) teljesítménye is.

Az elemzések rámutattak arra, hogy az öntözés hatásának értékelésekor figyelembe kell venni a hibridek egyéni teljesítményét is. Tehát a hibridek alappotenciálja alapvetően meghatározza a „vízreakciót”. Ilyen módon az alappotenciál és az öntözés együttes elemzése lehet iránymutató mind a gazdálkodóknak, mind pedig a fejlesztőknek.